

# UZLAŞMA RECONCILIATION

## ARALIK DÖNEMİ 2023 İZMİR

### İyi Tasarım/Good Design İzmir\_8 başvurularınızı bekliyor!

Etkinliğin bu yıl belirlenen “Uzlaşma/Reconciliation” teması çerçevesinde, sizleri İyi Tasarım/Good Design İzmir\_8’in içeriğini birlikte üretmek üzere fikirlerinizi paylaşmaya davet ediyoruz.

Başvurularınızı heyecanla bekliyoruz.

İzmir Akdeniz Akademisi

ETKİNLİK TARİHİ: 1-23 Aralık 2023  
SON BAŞVURU TARİHİ: 25 Eylül 2023 16:00  
İLETİŞİM: [iyitasarim@izmeda.org](mailto:iyitasarim@izmeda.org)  
BAŞVURU LİNKİ: [bit.ly/3OPBSzN](https://bit.ly/3OPBSzN)



# UZLAŞMA

YÜZLEŞME, DİYALOG, ARABULUCULUK, ONARIM, UYUM

**Uz:** iyi, güzel, işe yatkın, becerikli, mahir, uygun, uyumlu.

**Laşma:** -la eki ile -iş dönüşlülük ekinin bileşiğidir; "haline gelme" anlamı ifade eden geçişsiz fiiller üretir.

**Uz+laşma:** iyi olma, uyumlu olma, mahir olmaya dönen bir hareketi ifade eder.

İklim değişikliği, doğal afetler, enerji krizi, savaşlar, hastalıklar, göçler, kutuplaşmalar gibi çok yönlü problemler, dünyanın çeşitli yerlerinde yeni çevresel, toplumsal, ekonomik kırılmalıklar yaratıyor.

Bu kırılmalıklar bireyin kendisiyle ve çevresiyle olan ilişkilerini sürekli bir çatışma alanına dönüştürürken, içinde bulunduğumuz sistemler çözüm ihtiyacına cevap vermekte yetersiz kalıyor. Bu durum da kırılmalıkların derin yarıklara dönüşmesine sebep oluyor.

Bu çok boyutlu sorunlar karşısında tasarımın rolü de dönüşerek, problem çözen bir perspektiften üretken diyaloglar inşa eden bir anlayışa yöneliyor. Bu tavır, tasarımı tüm sorulara cevap vermesi gereken bir araç olarak gören yaklaşımları terk ediyor. Dubberly'e<sup>1</sup> göre, "tasarımın dünyanın sayısız sorununu çözebileceğini iddia etmek kibir, pazarlama ve yanlış anlamamanın bir karışımıdır: önemli 'problemler'in -varlığımızı tehdit eden problem, karmaşa ya da karışıklıklar- ortadan kalkması için bir şeyleri 'düzeltmeye' çalışmak 'çözüm' değildir; bunun yerine hem yerel hem de küresel boyutta üretici diyaloglar sürdürerek problemlerle baş etme olanağı yaratabiliriz."

İyi Tasarım/Good Design İzmir\_8 'Uz+laşma temasıyla' tasarımın dönüşmekte olan rolünü bu perspektiften ele almaya hazırlanıyor. "İyi, güzel" ve "işe yatkın, becerikli, mahir, uygun, uyumlu"<sup>2</sup> anlamlarına gelen "uz" kelimesi, -laşma işteşlik ekiyle beraber bizi 'uzlaşma'yla dönüşmeye çağırıyor. Kişinin kendisiyle olan uzlaşısından, ötekine uzanan geniş bir ölçekte, ilişkilerimize yeniden bakmaya davet ediyor. Hem türediği kök kelimedenden yola çıkarak 'iyi, mahir, uygun' yöntem ve ilişkilere yönelmeyi hem de aynı kökten türeyen tüm uzamı, uzayı, uzuvları yeniden düşünmeyi öneriyor. Bir yandan da, tasarımcının rolünü kendini ayarıştıran ve sivrilten bir uzman olarak değil bir arabulucu, kolaylaştırıcı olarak gören yaklaşımları benimsiyor.

Günümüzde "uzlaşma" çalışmaları, çatışma veya geçiş süreci yaşayan toplumlarda bu sürecin dinamiklerini araştıran disiplinlerarası ve çok ölçekli bir çalışma alanı olarak karşımıza çıkıyor. Bu çalışma alanı özünde bireyler, gruplar, gruplar arası ilişkiler ve siyasi dinamikler de dahil olmak üzere toplumun farklı boyutlarında var olan kırılma ve kırılmalıklar, ilişkileri odağına koyarak irdeliyor. Bu anlamda, geçmişte (ve bugün) yaşanan hatalarla bütünsel bir yüzleşmeyi, böylelikle gelecekteki çatışmaları önlemeyi ve nihayetinde, bir "barış kültürü" oluşturulmasına katkı sağlamayı amaçlıyor.

Bu yıl İyi Tasarım/Good Design İzmir\_8, toplumun geniş kesimlerinin ihtiyaç duyduğu ve belli bir kesimden ziyade her yere nüfuz etmesi gereken bir alan oluşturmayı hedefliyor. Uzlaşmaya giden yolda birbirini içeren, tekrarlayan, bir diğerinden ötekine atlayan yüzleşme, diyalog, arabuluculuk, onarım ve uyum gibi adımları mercek altına alıyor. Bu bağlamda kavramların tartışıldığı ve konuşulduğu söyleşi/paneller, ilişkilerdeki kırılmalıkların hâkim anlatıyla yer değiştireceği bir karşılaşma zemini oluşturan işlerden oluşan sergilemeler ve kentin sokaklarına nüfuz ederek diyalogu tüm ölçeklerde yaratabilecek altyapıyı tasarlayan atölyeler için öneriler bekliyor.

Tüm bu anlatıyla birlikte, "Topluluklar arası diyalog alanlarının azaldığı ve tarihsel süreçlerden kopuşun yaşandığı günümüz koşullarında geçmiş/gelecek, birey/toplum arasında bir uzlaşma için tasarım nasıl onarıcı bir arabuluculuk rolü üstlenir? Nasıl katılımcı araç ve yöntemler üretebilir? Kutuplaşmış toplulukları bir araya getirecek ortaklıkları ve ötekiindeki beni fark etmek için, tasarımcılar bakış açılarını genişletecek nasıl mekânlar ve araçlar kurgulayabilir?" soruları önem kazanıyor. Toplumsal çalışmaların devamında insan/insan ötesi varlıklar/doğa/teknoloji ara kesitlerinde de tasarımın doğayla, makineyle, yapay zekâyla üreteceği uzlaşma eşitlikçi, işbirlikçi bir tavır gerekli kılıyor ve yeni çalışmaları özendiriyor. Tasarımın dönüşen rolü ile birlikte uzlaşmayı bir arada düşünmek, kırılmalıklarla ve tahribe uğramış ilişkilere diyalog ve onarım için alan açarak nasıl bütüncül yenilenebilir ve kapsayıcı tasarım yaklaşımlarının geliştirilebileceğini sorgulamamızı sağlıyor. Böylece uyumlu ve barışçıl bir geleceğe doğru atılabilecek adımların araştırılmasına el vererek tasarımcıları bu adımların sorumluluğunu almaya davet ediyor.

<sup>1</sup>Dubberly, H., (2022). Why we should stop describing design as "problem-solving".

<sup>2</sup>Uz. Bkz. Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük, sozluk.gov.tr [15 Mayıs 2023]

# UZLAŞMA RECONCILIATION ACARLIK DECEMBER 2023 İZMİR

## Değerlendirme Kriterleri

toplam 100p  
60/100 sağlanmalıdır

1. Yetkinlik (20p.)
2. Temanın ortaya koyduğu temel sorunsallarla ilişki kurma (20p.)
3. Ulusal ve/veya uluslararası tasarım problemleriyle ilişkilene (10 p.)
4. İşbirlikleri ve etkileşime açıklık (10p.)
5. Disiplinlerarası yaklaşım (10p.)
6. Etkinlik programına nitelikli katkı sağlama potansiyeli (10p.)
7. Programın kimliği ile ilişkilene (10p.)
8. Kentle ilişki (5p.)
9. Talep edilen malzeme ve desteğin öneriyle uyumu ve karşılanabilirliği (5p.)